

**Говор предсједавајуће Делегације Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине у Парламентарној скупштини Централноевропске иницијативе Монике Томић на састанку Комитета за културу ПСЦЕИ**

**Палермо, 17. октобар 2016.**

Поштовани,

Будући да су Еуропа и свијет суочени с бројним изазовима повезанима с глобализацијом, миграцијом, вјерским и међукултурним сукобима те јачањем радикализма, ЕУ би требала да кроз образовање и своју политику вањских односа и развоја промиче заједничке темељне вриједности као што су људско достојанство, слобода, демократија, једнакост, владавина права и поштивање људских права.

Пречесто у кризним временима, у медијима превладава стајалиште да је нетко други крив за свјетске проблеме. Због тога се траже жртвени јарци и рађа се култура страха. Но, када се људи приближе, искрено разговарају и упознају друге културе, схвате да смо сви ми људска бића са заједничким тежњама и бригама.

Интеркултурални и међурелигијски дијалог је кључ за разумијевање и поштивање различитости те постизање и очување мира.

Нажалост, тај је дијалог у данашњем свијету увелике изостао, а и ми у Еуропи често заборављамо на којим је темељима и вриједностима изграђена наша култура и цијело наше друштво. Стога је важна улога обитељи у очувању културног идентитета, традиције и вриједности те да оно посебно наглашава да учење о властитој култури почиње у обитељи.

Обитељ је ступ нашег друштва и морамо учинити све што је у нашој моћи како бисмо је заштитили, као и вриједности којима у њој учимо нашу дјецу. Ако успијемо у очувању обитељи, не морамо страховати да ће наша култура бити

угрожена јер ћемо одгојити дјецу која ће вољети своје и поштовати туђе, а то је први и најважнији корак у изградњи мира.

Миграције су обиљежиле повијест човјечанства, а догађале су се из разних разлога. Било да се радило о окупацији, бијегу од погубељи или економској миграцији, велики приљев новог становништва увијек је представљао својеврсну трауму за матично становништво, саме мигранте или обоје. И данас смо свједоци масовних миграција у Еуропу и морамо признати да су оне узрок трауме, како за оне који долазе у потрази за сигурношћу и бољим животом, тако и за домицилно становништво

Еуропски парламент у резолуцији истиче да ЕУ треба узети у обзир и наставити изврстан рад који је покренут 2008. године, која је била проглашена Еуропском годином међукултурног дијалога.

ЕУ треба појачати размјену добрих пракси и промицати нови структурирани дијалог са свим дионицима у међукултурним и међувјерским питањима у контексту свих недавних драматичних догађаја.

ЕУ Парламент се заузима да се у подручју образовања потиче међукултурни и међувјерски приступ утемељен на вриједностима како би се размотрили и промицали међусобно поштовање, интегритет, етичка начела културне разноликости, социјална укљученост и кохезија.

Културни дијалог и разноликост морају буду саставни дио свих политика, од политике за дјецу и младе, образовања, образовне мобилности, запошљавања и социјалних питања, до сигурности и унутарњих послова, права жена и родне равноправности, трговине и регионалног развоја.

Парламент се посебице треба заузети да се култура и културна размјена укључи у еуропску политику вањских односа и развоја трећих држава те да се у њима истакне образовање јер су то средства за јачање заједничких темељних вриједности поштовања и међусобног разумијевања, а тиме се придонеси рјешавању сукоба, изградњи мира и спречавању криза.

Парламент исто тако позива Комисију и државе чланице да осмисле и проведу учинковита рјешења за борбу против господарских и социјалних неједнакости и узрока искључености, као и свих врста дискриминације и екстремизма.

Позива такођер на јачање сурадње с другим еуропским и међународним организацијама као што су УН и агенције повезане с УН-ом, посебно UNESCO, UNICEF и UNHCR.

Препоруча им и да максимално искористе финансијске инструменте, програме и иницијативе ЕУ-а, као што су програми Erasmus+, Еуропа за грађане, Креативна Еуропа и Обзор 2020., Еуропска политика сусједства и инструменти за вањске односе те тијела као што је Агенција Еуропске уније за темељна права, у циљу промицања и подржавања међукултурног дијалога и културне разноликости унутар Еуропе и с њезиним сусједним државама и другим регијама свијета. (Крај)